Hukuk Bölümü 2010/69 E., 2011/5 K.

"İçtihat Metni"

Davacı : Poyraz Karlıbel Fındık Entegre San. Tic. A.Ş.

Vekili : Av. M. H., Av. H. K., Av. S. D.

Davalı : Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)

Vekili : Av. H. A. Ö.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; mali bünyesindeki olumsuzlukların giderilmesini teminen 4389 sayılı Bankalar Kanunun 14/2 maddesi uyarınca, alınması istenen tedbirleri almayan, kaynaklarını bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde hissedarlarının oluşturduğu sermaye grubuna aktaran ... ve faaliyetlerini sürdürmesi mevduat sahiplerinin haklarını ve mali sistemin güven ve istikrarını tehlikeye düşüren Bayındırbank A.Ş.'nin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin, aynı maddenin 3 ve 4 numaralı fıkralarına istinaden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından karar verildiğini, kararın 10.07.2001 tarih, 24458 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığını;

Ardından borçlarının tasfiyesi çerçevesinde yaptığı anlaşmaya göre TMSF'ye olan yükümlülüklerini yerine getirmeyen Bayındır Grubunun faal şirketlerinden olan Sagra Gıda Üretim Pazarlama A.Ş.'nin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin 5411 sayılı Bankacılık Kanunun geçici 11. maddesi ile 4389 sayılı Bankalar Kanunun 15-7/ a maddesi ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunun 134. maddesine istinaden TMSF tarafından devir alındığını; Fon'un 27 Nisan 2007 tarihli kararı ile Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü Satış Komisyonu Başkanlığının oluşturulduğunu ve Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü İhale Şartnamesinin düzenlendiğini; bu şartname uyarınca Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün muhammen bedelinin 39.000.000 (otuz dokuz milyon) ABD Doları olarak belirlendiğini; satışa ilişkin ihalenin 25.09.2007 tarihinde gerçekleştirildiğini, ihaleyi en yüksek teklif veren Sanset Gıda Tur. San. ve Tic. A.Ş.'nin 77.050.000 ABD Doları vererek kazandığını; ihalenin, Fon Kurulunun 27.09.2007 tarih ve 2007/488 sayılı kararı onaylandığını;

Müvekkili şirketin, Sagra Gıda Üretim Paz. San. ve Tic. A.Ş. ve iştiraklerinden alacaklı olduğunu, bu alacakların ödenmesi amacıyla TMSF'ye müracaat edildiğini;

Satışın onaylanmasına ilişkin Fon Kurulu kararının mevzuata aykırılıklar içerdiğinden bahisle iptali için açtıkları davanın, Danıştay 13. Dairesinin 2007/14258 E. Sayılı dosyası ile derdest olduğunu; yine İstanbul 1. İdare Mahkemesi Başkanlığı'nın 2007/1880 E. Sayılı dosyası ile 25.09.2007 tarihli ihalenin feshinin talep ve dava edildiğini, bu davanın halen derdest bulunduğunu; her iki davanın, iptali istenilen sıra cetvelinin düzenlenmesi şekline etki edeceğini; çünkü, davalardan birinin veya her ikisinin kabul ile sonuçlanması durumunda ihale ile ilgili sürecin yeniden başlayacağını; Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğüne ilişkin menkul ve gayrimenkul malların değerinin yeniden tespit edileceğini, ortaya yeni bir ihale bedeli çıkacağını ve sıra cetvelinin düzenlenmesine de etki edeceğini; bu nedenle davaların sonucunun beklenmesi gerekirken, davalı tarafından sıra cetvelinin tanzimi yoluna gidilmesinin usulsüz olduğunu;

Sıra cetveli düzenlenirken, 5411 sayılı Bankacılık Kanunun 134/8. fıkrasında belirlenen usul ve esaslara uyulmadığını; maddenin "Gerçek ve tüzel kişilerin sahip olduğu varlıkların, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde ticari ve iktisadi bütünlük kapsamında veya bu Kanunda yer alan hükümler çerçevesinde ayrı ayrı cebri icra yoluyla satışlarından elde edilen bedelden; satış tarihine kadar tahakkuk etmiş olmak şartıyla, sırasıyla Fon Kurulu tarafından karar verilmesi halinde şirketlerin teknik bilgi, yazılım, donanım, ekipman, mal ve hizmet alımından doğan geçmiş dönem borçları, kişilerin Devlete ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan 6183 sayılı Kanun kapsamındaki borçları ile GSM imtiyaz sözleşmesinden doğan Hazine payı borçları ödendikten sonra kalan kısım, kişilerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üst kurullara olan borçlarına garameten taksim edilerek ödenir." şeklinde olduğunu;

Bu çerçevede sıra cetvelinde birinci sırada yer alması gereken alacakların, satış tarihine kadar tahakkuk etmesi şartıyla …

…… mal ve hizmet alımından doğan borçların alacaklıları olduğunu, müvekkili şirketin, Sagra Gıda San. Paz. ve Tic. A.Ş.'den olan alacağının da mal ve hizmet karşılığı olan alacaklar olduğunu, bu nedenle iptali istenilen sıra cetvelinde müvekkilinin alacağına yer verilmemesinin usulsüz olduğunu; zira müvekkili şirket tarafından, Şirkete 2001 yılında el konulmasından sonra da Sagra A.Ş.'ye mal ve hizmet verilmeye devam edildiğini, bu çerçevede Sagra A. Ş.'nin, müvekkili şirketin kendisine vermiş olduğu mal ve hizmetler karşılığında ayakta kalabildiğini ve faaliyetlerini sürdürebildiğini, ancak davalı tarafından bu mal ve hizmetlerin karşılığının ödenmediğini; 5411 sayılı Kanunun 134. maddesi kapsamına Lotus Reklamcılık, Merkez Reklam, gibi alacaklılar alınmışken, TMSF'nin, Sagra'yı bu fiyata satmasına yardımcı olan, mal ve hizmet sunan müvekkili şirkete yer vermemesinin usul ve yasaya aykırı olduğunu, çünkü sıra cetveli kapsamına alınan alacaklı diğer firmaların vermiş olduğu mal ve hizmetten, müvekkili şirketin verdiklerinin daha gerekli ve daha fazla hayati öneme haiz bulunduğunu;

İptali istenilen sıra cetvelinden, grup borçları ile Sagra Gıda Üretim Paz. A.Ş.'nin borçları ayrımının yapılamadığını; yani mevcut borcun ne kadarının grup şirketlerine ne kadarının Sagra Gıda Üretim Paz. A.Ş.'ye ait bulunduğunun tespit edilemediğini; nitekim söz konusu sıranın, farklı mal varlığına haiz şirketlerin alacakları arasında bir eşitsizlik doğmasına neden olduğunu ve dağıtımın adil olmamasına sebebiyet verdiğini; kaldı ki mevcut borcun bir oranlaması yapıldığında Sagra Gıda Üretim Paz. A.Ş.'ye ait borcun çok az; grup şirketlerin borçlarının ise çok fazla olduğunun görüleceğini; markalara ne kadar değer takdir edildiğinin belli olmadığını; bu hususun da adil bir dağıtımın yapılmasına engel teşkil ettiğini, zira bu haliyle; markalar üzerinde haczi veya değerine göre hak sahibi olması muhtemel olan alacaklıların alacaklarını öncelikli olarak almasının önüne geçildiğini, örneğin gayrimenkul üzerinde ipotek tesis etmiş olan alacaklı ipotek bedeli kadar alacağını alabiliyor iken, marka üzerinde rehni bulunan alacaklıların markaya ayrı bir değer takdir edilmemesi nedeniyle alacaklarını alamadıklarını; sıra cetvelinin belirlenmesinde izlenen usulün TMSF'nin daha önceki uygulamalarına da aykırı olduğunu; bu çerçevede Telsim Varlıkları Ticari ve İktisadi Bütünlüğe ilişkin sıra cetvelinde öncelikli sıraya 5411 sayılı Bankacılık Kanunun 134. maddesi kapsamında geçmiş dönem borçlarının tahsiline yer verilmiş iken iptali istenilen sıra cetvelinde ise bu şekilde bir yol izlenilmemesinin hukuken kabul edilemeyeceğini ifade ederek, sonuç itibariyle; Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığı tarafından düzenlenen ve 14.08.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan sıra cetvelinin iptaline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ŞİŞLİ 1. İCRA MAHKEMESİ (HUKUK); 06.11.2008 gün ve E:2008/1134, K:2008/1279 sayı ile, davacı vekilinin mahkemelerine vermiş bulunduğu dilekçe ile özetle; Temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Bankalar Kanununun 14/3 ve 4 nolu fıkralarına istinaden Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilmesine dair Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Tarafından

karar verilmiş bulunan Bayındırbank A.Ş.nin TMSF ye olan yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle, Bayındır grubunun faal şirketlerinden olan Sagra Gıda Üretim Paz. San. A.Ş nin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin 5411 Sayılı Bankacılık Kanununun Geçici 11.Maddesi ile 4839 Sayılı Bankalar Kanununun 15-7/a maddesi ve Bankacılık Kanununun 134. maddesine istinaden 6.6.2007 tarihinde TMSF tarafından devir alınıp, ardından Sagra Ticari ve iktisadi Bütünlüğü Satış Komisyonu Başkanlığının oluşturularak ticari ve iktisadi bütünlüğünün 25.9.2007 tarihinde Sanset Gıda Turizm San. ve Tic. A.Ş.'ne ihale suretiyle satıldığını, müvekkili şirketin de iktisadi ve ticari bütünlüğü satılan Sagra Gıda Üretim Paz.ve San. A.Ş den alacaklı olup, bu çerçevede TMSF tarafından düzenlenen sıra cetvelinde öncelikli sıraya 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 134. maddesi kapsamında geçmiş dönem borçlarının tahsiline yer verilmeyip, sıra cetvelinde bu suretle evvelki uygulama ile çelişecek şekilde karar oluşturmasının hatalı olduğunu, müvekkiline pay isabet ettirilmediğini belirterek Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığı tarafından düzenlenen ve 14.8.2008 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan sıra cetvelinin iptaline karar verilmesini istemiş olduğu; davalı TMSF vekilinin ise dosyasına 7.10.2008 havale tarihli cevap layihasında belirtmiş olduğu nedenlerle usul, görev, yetki ve esas bakımından davanın reddine karar verilmesini istemiş bulunduğu; şikayet konusu edilen sıra cetvelinin, alacaklı TMSF tarafından borçlu Sagra Gıda Üretim Paz. ve San. A.Ş ve iştirakleri hakkında 6183 Sayılı A.A.T.U.H.K.'nun kapsamında yapılan icra takibi ile ilgili olduğu; sıra cetvelinin, 6183 sayılı yasanın, 4389 Sayılı Yasanın 15/7-a ve 5472 Sayılı Yasa ile Değişik 5411 Sayılı Bankacılık Kanununun 134 ve Geçici 24. madde hükümlerine göre TMSF Sagra Ticari ve iktisadi Bütünlüğü Satış Komisyonu tarafından düzenlenmiş bir sıra cetveli olduğu; diğer bir deyişle, şikayet konusu edilen sıra cetvelinin, İİK.nu hükümleri doğrultusunda Adli Yargı düzenindeki İcra Dairelerince düzenlenmiş bir sıra cetveli olmadığını; 6183 Sayılı A.A.T.U.H.K.nunda sıra cetveline şikayet davalarının icra mahkemelerinde görüleceğine dair herhangi bir hüküm bulunmadığı; yargıda görev hususu kamu düzeni ile ilgili olup, görev hususunda kıyas yolu ile İİK.nun hükümlerinin uygulanmasının da mümkün bulunmadığı; bu durumda 6183 Sayılı A.A.T.U.H.K.nu hükümlerine muhalefetin İDARİ TASARRUF niteliğinde olması nedeniyle, sıra cetveline yönelik şikayetin incelenme yerinin de Adli Yargı olmayıp, İDARİ YARGI olduğu gerekçesiyle; yanlış yargı yoluna müracaat nedeniyle DAVA DİLEKÇESİNİN GÖREV NOKTASINDAN REDDİNE karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine bu karar, Yargıtay 19.Hukuk Dairesi Başkanlığının 26.3.2009 gün ve E:2009/822, K:2009/2337 sayılı kararıyla onanmış ve karar düzeltme yoluna gidilmediğinden kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 8. İDARE MAHKEMESİ; 09.06.2009 gün ve E: 2009/749, K: 2009/1068 sayı ile davanın, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca satışı yapılan Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.den alacaklı olan davacı tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığınca düzenlenen sıra cetvelinin iptali istemiyle açıldığı; 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14. maddesinin 3. bendinde; davanın görev ve yetki idari merci tecavüzü, ehliyet, idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, süre aşımı, husumet ve 3. ve 5. maddelere uygun olup olmadıkları yönünden sırasıyla inceleneceği, aynı yasanın 15.maddesinin 1/a bendinde ise; adli yargının görevli olduğu konularda açılan davaların görev yönünden reddine karar verileceğinin belirtildiği; İcra iflas Kanununun 142. maddesinde; "Cetvel suretinin tebliğinden yedi gün içinde her alacaklı takibin icra edildiği mahal mahkemesinde alakadar aleyhine dava etmek suretiyle cetvel münderecatına itiraz edebilir. Dava basit muhakeme usulüyle görülür. İtiraz alacağın esas ve miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dairse şikayet yoluyla icra mahkemesine arzolunur." hükmüne yer verildiği; dava dosyasının incelenmesinden, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca satışı yapılan Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.den alacaklı olan davacı tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığınca düzenlenen sıra cetvelinin iptalinin istendiği, söz konusu sıra cetvelinin ise 5441 sayılı Yasanın 134.maddesi uyarınca 6183 Sayılı Kanun ve İcra iflas Kanununun 206.maddesi esas alınarak düzenlendiğinin anlaşıldığı; bakılan davada, yukarıda yer verilen mevzuat hükmü uyarınca sıra cetveline karşı yapılacak itirazların icra mahkemelerinde çözüleceği açık olup, işbu davanın görüm ve çözümünde mahkemelerinin görevli olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle; davanın 2577 Sayılı idari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünde reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Erdoğan BUYURGAN, Ramazan TUNÇ, Sıddık YILDIZ, Ayper GÖKTUNA, Muhittin KARATOPRAK ve Sedat ÇELENLİOĞLU'nun katılımlarıyla yapılan 07.02.2011 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dava, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca satışı yapılan Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.den alacaklı olan davacı şirket tarafından, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığınca düzenlenen sıra cetvelinin iptali istemiyle açılmıştır.

5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Fonun alacaklarının tahsiline ilişkin diğer yetkiler" başlıklı 134. maddesinde;

"Fon, alacağının tahsili bakımından yarar görmesi hâlinde ve Fona borçlu olup olmadıklarına bakılmaksızın, Fon bankalarının;

a) Yönetim ve denetimine sahip olduğu iştiraklerinin,

b) Hâkim ortağı olan tüzel kişilerin,

c) Gerçek ve tüzel kişi hâkim ortaklarının hâkim ortak olduğu şirketlerin,

d) Yukarıda sayılan kişiler adına hareket eden veya onlar hesabına kendi adına para, mal veya hak edinen şirketlerin ortaklarının,

Bu maddede belirtilen şirketlerde sahip oldukları hisselerinin tamamına ve/veya bir kısmına ilişkin temettü hariç ortaklık hakları ile bu şirketlerin yönetim ve denetimini devralmaya ve şirket ana sözleşmesinde belirlenen yönetim, müdürler ve denetim kurulu üyelerinin sayılarıyla bağlı kalmaksızın ve imtiyazlı hisselere dayanılarak atanıp atanmadıklarına bakılmaksızın görevden almak

ve/veya üye sayısını artırmak ve/veya eksiltmek suretiyle bu kurullara üye atamaya yetkilidir.

Doğrudan ya da dolaylı olarak Fonun yönetim ve denetimini devraldığı bankaların veya şirketlerin ve/veya bu madde uyarınca yönetimini ve denetimini devir aldığı şirketlerin ve Fon iştiraklerinin ortak sayısının, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel kanunlarda belirtilen zorunlu ortak sayısının altına düşmesi hâlinde tüzel kişiliklerine halel gelmez.

Fonun yönetim ve denetimine sahip olduğu şirketlerin ve/veya bu fıkra uyarınca yönetimini ve denetimini devir aldığı şirketlerin, Fon tarafından atanan yönetim ve denetim kurulu üyeleri ve müdürleri ile Fonun atadığı bu yöneticiler tarafından şirketi temsil ve ilzam ile yetkili kılınan genel müdür, genel müdür yardımcısı ve müdür gibi şirket çalışanları veya Fon, bu fıkrada sayılan gerçek veya tüzel kişilere ait şirket hisselerinin ve/veya bu şirketlerdeki lisans, ruhsat, 13.4.1994 tarihli ve 3984 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükmü kapsamında geçici frekans ve kanal kullanımı ve imtiyaz sözleşmelerinden doğan hakları dahil olmak üzere diğer tüm hak ve varlıklarının ve/veya bu hisselerle orantılı aktiflerinin satışını gerçekleştirmeye ve bu satışlardan elde edilen tutarları Fon alacaklarına mahsup etmeye veya şirketlerin kamu borçları ve/veya Sosyal Sigortalar Kurumuna borçları ile sair borçlarını ödemede kullanmaya ve bu işlemler ile ilgili kararlar almaya 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 324 üncü maddesi ile bağlı kalmaksızın yetkilidirler.

Bu şirket ve iştiraklerin yüzde kırkdokuzundan fazlası ile bunlara ait her türlü mal, hak ve varlıklar, gayrimenkullerle ilgili özel kanunlarındaki kısıtlamalar saklı kalmak kaydıyla yabancı gerçek ve tüzel kişilere satılabilir.

Fon alacaklarının tahsilini teminen, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca haczedilen aktif değerler ile lisans, ruhsat ve imtiyaz sözleşmelerinden doğan haklar ve bu varlıkların feri veya mütemmim cüzü niteliğindeki sözleşmelerden doğan, ancak başlı başına iktisadî değeri olmayanlar da dahil olmak üzere diğer tüm hak ve varlıkları bir araya getirerek, ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturarak alıcısına geçişini sağlayacak şekilde satışına, hacizli malların birden fazla borçluya ait olması ve/veya birden fazla alacaklının haczi olması hâlinde de satışı yaptırmaya, ihale bedelinin ödenme şeklini, para birimini, alıcıların sahip olması gereken şartları, ödeme tarihini ve ihalenin sair usûl ve esasları ile satış şartlarını 6183 sayılı Kanun hükümlerine bağlı olmaksızın belirlemeye, satışa konu ticarî ve iktisadî bütünlüğü alacağına mahsuben satın almaya, satışa konu varlıkların ait olduğu şirketlerin teknik bilgi, yazılım, donanım, ekipman, mal ve hizmet alımından doğan geçmiş dönem borçlarını ihale bedelinden ödemeye veya ihale alıcısına ödetmeye Fon Kurulu yetkilidir. Fon Kurulu, satış kararıyla birlikte, bu satışı gerçekleştirmek üzere en az üç kişiden oluşan bir satış komisyonu oluşturur ve başkanını belirler. Satış komisyonu, toplam üye sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplam üye sayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Ticarî ve iktisadî bütünlüğün muhammen bedeli, satış komisyonu tarafından, uzman gerçek veya tüzel kişilerin kıymet takdiri raporu dikkate alınarak, daha önce bütünlüğü oluşturan varlıkların ayrı ayrı kıymet takdirlerinin yapılmış olması ile bağlı olmaksızın düzenlenecek rapor çerçevesinde Fon Kurulu tarafından belirlenir. Ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturan mahcuzlar üzerinde birden fazla kişinin aynî veya şahsî hakkının bulunması veya bunların mülkiyetinin birden fazla kişiye ait olması durumunda, bu mal, hak ve/veya varlıkların değeri ayrı ayrı tespit edilir. Bu madde hükümleri uyarınca yapılacak satış sürecinde, satış ilânının Resmî Gazetede yayımlanması ilgililere yapılacak tebliğ hükmündedir. Ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturduğuna karar verilen mahcuzların satışı, kapalı zarf veya açık artırma usûllerinden biri veya ikisi birlikte uygulanmak suretiyle yapılır. Bundan sonra, Fon Kurulunun gerekli görmesi hâlinde, ihalelere pazarlık usûlü ile devam edilebilir. Bu usûllerden hangisinin uygulanacağına, ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturan mal, hak ve varlıkların nitelikleri dikkate alınarak Fon Kurulu tarafından karar verilir. İhale bedelinin dağıtımına esas sıra cetveli satış komisyonu tarafından düzenlenir. İhalenin sonuçlanması, Fon Kurulunun onayına bağlıdır. Bu hüküm uyarınca yapılan satışlarla ilgili ihalenin feshi davaları, Fonun merkezinin bulunduğu yer idare mahkemelerinde görülür. Ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturulmasına karar verilmesinden itibaren iki yıl içerisinde ticarî ve iktisadî bütünlük oluşturan mahcuzların, Fonun izni olmaksızın imtiyazlı alacaklılar dâhil üçüncü kişiler tarafından muhafaza altına alınması ve satışı talep edilemez, mahcuzların malîklerinin iflasına karar verilemez, ilgili takyidatlar hakkında zamanaşımı ve hak düşürücü süreler işlemez.

Yukarıdaki hüküm çerçevesinde telekomünikasyon, enerji, ulaşım, radyo, yazılı ve görsel medya ve diğer sektörlerdeki, yönetim ve denetimi veya hisseleri Fon tarafından devir alınan şirketlere tanınmış imtiyaz sözleşmesi, lisans, ruhsat, işletme izni, ön izin, yayın izni, 3984 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükmü kapsamında geçici frekans ve kanal kullanımı ve benzeri izinlerin yeni alıcıları adına devri ve tescili işlemleri, Fonun bildirimi üzerine ilgili kurum, kuruluş ve üst kurullarca, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasını müteakip başkaca bir işleme gerek kalmaksızın en fazla bir ay içinde tamamlanır.

Bu hüküm uyarınca yapılacak satışlara ilişkin diğer esas ve usûller Fon tarafından çıkarılacak yönetmelikle tespit edilir.

(Değişik sekizinci fıkra: 8/3/2006-5472/1 md.) Gerçek ve tüzel kişilerin sahip olduğu varlıkların, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde ticari ve iktisadi bütünlük kapsamında veya bu Kanunda yer alan hükümler çerçevesinde ayrı ayrı cebri icra yoluyla satışlarından elde edilen bedelden; satış tarihine kadar tahakkuk etmiş olmak şartıyla, sırasıyla Fon Kurulu tarafından karar verilmesi halinde şirketlerin teknik bilgi, yazılım, donanım, ekipman, mal ve hizmet alımından doğan geçmiş dönem borçları, kişilerin Devlete ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan 6183 sayılı Kanun kapsamındaki borçları ile GSM imtiyaz sözleşmesinden doğan Hazine payı borçları ödendikten sonra kalan kısım, kişilerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üst kurullara olan borçlarına garameten taksim edilerek ödenir. Bu hükme göre yapılan dağıtım sonrasında bakiye borç kalması; lisans, ruhsat, imtiyaz sözleşmesi, geçici frekans ve kanal kullanımı ve benzeri hakların devri ve yeni alıcısı tarafından işletilmesi için gerekli olan ve kamu kurum ve kuruluşları ile üst kurullarca yapılması gereken devrin tescil ve nakli işlemine engel teşkil etmez.

(Ek fıkra: 8/3/2006-5472/1 md.) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15 inci maddesinin (7) numaralı fıkrası ile bu madde kapsamında olan şirketler ile sermayesinin % 50'sinden fazlasını temsil eden hisselere Fonun, Fon Bankasının veya Fon iştiraklerinin sahip olduğu şirketler, yönetim kurulları tarafından alacaklılarına ve borçlularına Fonun belirlediği esaslar çerçevesinde yapılacak ilânı müteakiben düzenlenen bilançoları esas alınarak Fon Kurulu kararı ile İcra ve İflas Kanunu, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın tasfiye olunur. Tasfiyeye ilişkin Fon Kurulu kararı şirketin infisah ettirilmesi anlamında olup, bu şirketler Fonun yazılı bildirimi üzerine ilgili sicilden başkaca bir işleme gerek kalmaksızın terkin olunur. Tasfiye kararı aleyhine ilgililer tarafından açılacak davalar Fonun merkezinin bulunduğu yer idare mahkemelerinde görülür. Fon Kurulu tarafından tasfiyesine karar verilen şirketlerin iflas ve ihyası istenemez. Yapılan ilân neticesinde kayıt altına alınan alacaklar Fon tarafından bu Kanun, 6183 sayılı Kanun ve İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesine uygun olarak düzenlenecek sıra cetveli ile tasfiye kararı verilen şirketin alacaklılarına dağıtılır. Bu madde hükümlerine uygun olarak tasfiye olunan şirketlerin hâkim ortakları ve yöneticileri ile üçüncü şahıslar aleyhine açılan şahsi sorumluluk, iflas ve alacak davaları kanunî halef; ceza davaları kanunî müdahil sıfatıyla Fon tarafından devam ettirilir. Bu davalar sonucunda herhangi bir tahsilat yapılması halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın tahsil edilen meblağ düzenlenmiş sıra cetveline uygun olarak dağıtılır. Dağıtım sonrasında alacağını tamamen alamamış olan alacaklılara talepleri halinde şirketin tasfiye edildiğine ve dağıtılacak tasfiye bakiyesi bulunmadığına dair bir belge verilir. Bu belge İcra ve İflas Kanununun 105 inci maddesi hüküm ve sonuçlarını doğurur. Alacaklılara sıra cetveline uygun olarak yapılacak dağıtım sonrası tasfiye bakiyesi kalması halinde bu bakiye şirket hissedarlarına hisseleri oranında ödenir. Tasfiyenin usûl ve esasları Fon Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Bu Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü uyarınca faaliyet izni kaldırılan veya Fona devredilen bankalar ile tasfiyeye tâbi tutulan veya tasfiye işlemi başlatılan bankaların, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen gerçek ve tüzel kişiler ile gerçek kişilerin kan ve kayın hısımlarının edindikleri ve/veya bu suretle üçüncü kişilere edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacakların banka kaynağı kullanılmak suretiyle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilir. Bu gerçek kişiler ile tüzel kişiler tarafından edinilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında bu madde hükümlerini uygulamaya Fon yetkilidir. Bu suretle edinildiği ve/veya edindirildiği kabul edilen para, her türlü mal, hak ve alacaklar üzerinde ilk kredinin ve/veya banka kaynağının kullanıldığı tarihten sonra üçüncü kişilere yapılan satış, devir ve temlik, sınırlı aynî hak tesisi gibi işlemler ile üçüncü kişiler lehine tesis edilen aynî ve şahsi her türlü hak Fona karşı hüküm ifade etmez. Bu hukuki işlemlere taraf olan, küllî ve cüz'i halefleri dâhil tüm şahısların, yukarıda belirtilen işlemlerin gerçekleşmesinden sonra edindikleri ve/veya edindirdikleri para, her türlü mal, hak ve alacaklar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Yukarıda belirtilen işlemlere taraf olan üçüncü kişiler bankanın faaliyet izninin kaldırılması veya yönetim ve denetiminin Fona devrinden sonraki işlemler nedeniyle, bu maddenin birinci fıkrasında sayılan kişiler ise bankanın faaliyet izninin kaldırılması veya yönetim ve denetiminin Fona devrinden önceki ve/veya sonraki işlemler nedeniyle iyiniyet iddiasında bulunamazlar. Bankanın faaliyet izninin kaldırılması veya yönetim ve denetiminin Fona devrinden önce satış, kira, devir ve temlik gibi işlemler ile aynî ve şahsi hak tesisine ilişkin işlemlere taraf olan üçüncü kişiler iyiniyetli olduklarını kanıtlamak zorundadırlar.

Bu maddenin birinci fıkrasında sayılan gerçek ve tüzel kişilerin yönetim ve/veya denetimindeki şirketlerde ve/veya işletmelerinde iş akdine bağlı ve/veya bağlı olmaksızın geçici veya sürekli olarak istihdam edilen şahısların kurucusu, ortağı, yöneticisi veya denetçisi olduğu şirketlerin; bir iş akdine bağlı olmaksızın, yukarıda sayılan şahısların vekâleten ve/veya ticarî mümessil ve/veya ticarî vekil sıfatıyla ve/veya vekâletsiz iş görme hükümleri gibi herhangi bir hukukî ilişkiye dayanarak geçici ve/veya sürekli olarak temsil eden şahıslar ile temsil ettikleri gerçek ve/veya tüzel kişilerin; bu fıkrada belirtilen şahıslar dışındaki ve/veya bunlar tarafından kurulan şirketlere bankacılık mevzuatına ve/veya teamüllerine uyulmadan ve/veya teminatsız ve/veya yetersiz teminat ile kredi kullandırılan ve/veya genellikle faaliyet yeri olarak aynı adresi kullanan ve/veya yapılan sözleşmelere cayma hakkı ve/veya borcun nakli gibi hükümler koymak suretiyle kullandıkları kredileri ve/veya banka kaynaklarını bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak tek başına ve/veya birlikte elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilere ve/veya bunların ve/veya bankanın iştiraklerine ve/veya doğrudan veyahut dolaylı bağı bulunan şahıs ve şirketlere yukarıdaki fıkralarda sayılan gerçek veya tüzel kişilere aktarılmasını sağlayan gerçek veya tüzel kişilerin kullanmış oldukları krediler ve/veya banka kaynakları bankanın yönetim ve denetimini doğrudan ve/veya dolaylı olarak, tek başına veya birlikte elinde bulunduran ortaklar tarafından kullanılmış banka kaynağı sayılır ve bu şahıslar ile edindikleri ve/veya üçüncü kişilere edindirdikleri para, her türlü mal, alacak ve haklar hakkında bu madde hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü uyarınca faaliyet izni kaldırılan veya Fona devredilen bankanın hâkim ortakları, yönetim kurulu üyeleri, denetim kurulu üyeleri, genel müdür, genel müdür yardımcıları ve bunların eş ve çocukları ile evlatlıklarının, bunların diğer kan ve kayın hısımlarının ve imzaya yetkili banka mensuplarının kendi aralarında veya üçüncü kişilerle yaptıkları taşınır ve taşınmaz rehni, ipotek, üst hakkı, intifa hakkı ve oturma hakkı gibi her türlü sınırlı aynî hak tesisine ilişkin sözleşmeler mahsus siciline veya defterine kayıt ya da şerh edilmiş olsun veya olmasın her türlü şahsi haklar ve/veya zilyetliğin devrine dair sözleşmeler dâhil her türlü tasarrufları ile kara, hava ve deniz taşıtları gibi taşınır ve yalı, villa, ada, site, tüm eklentileri ile çiftlik gibi taşınmazlarla ilgili adi ve hasılat kira sözleşmeleri, taşınır veya taşınmaz mal, finansal kiralama sözleşmeleri, uydu ve kablolu yayın kanalı kullanma hakkı, televizyon kanalı ile gazetelerin yayım hakkı, marka ve lisansı devir ve kullanma hakkı veren sözleşmeleri, idare ve hizmet vekâleti ile Avrupa Birliği standartları üzerinde prim ödemek suretiyle yapılan hayat, bireysel emeklilik, ihtiyarlık ve sağlık sigorta sözleşmeleri ve limitli veya limitsiz kredi kartı ile ATM kartı sözleşmeleri ile münferit veya karşılıklı verilen banka teminat mektupları, kabul kredileri ve avaller ile her türlü hisse devir sözleşmeleri Fon Kurulunun kararıyla geçersiz sayılır. Bu sözleşmelerin geçersizliğinden dolayı karşı tarafça açılacak tazminat davalarında sözleşmede muvazaa bulunmadığını ve sözleşmeyle ödenen bedelin muvazaalı olmayan rayiç bedel olduğunu ispat yükü davacıya aittir.

Borçlunun, haline münasip konut kiralamasına ilişkin sözleşme yukarıdaki fıkra kapsamı dışındadır.

Fon, bu maddede sayılan alacaklara ilişkin para, mal, her türlü hak ve alacaklara ihtiyatî haciz koymaya, muhafaza altına almaya ve Fon tarafından belirlenecek kurum ve kuruluşlarca hazırlanacak raporları dikkate alarak tespit edeceği değeri üzerinden, alacağına mahsuben devralmaya yetkilidir.

Bu alacaklara zararın ve/veya alacağın doğmasına sebebiyet veren haksız işlemin yapıldığı tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen oranda gecikme faizi uygulanabilir.

Fon tarafından bu madde hükümlerine istinaden tesis edilen işlemlere karşı idarî yargı mercilerinde açılan davalarda mahkemelerce yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için teminat şartı aranmaz.

Fon tarafından bu madde hükümlerine istinaden yapılacak işlemlerde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanmaz. Bu işlemler her türlü vergi, resim ve harçtan istisna tutulur. Bu madde ile Fona tanınan yetkiler Fon tarafından başkaca bir işleme gerek olmaksızın Fon Kurulunun karar alması ile tekemmül eder. Yapılan işlemlerden tescile tâbi olanlar Fonun talebi üzerine tescil ve gerektiğinde ilân olunur." ;

5411 sayılı Kanunun 134 üncü maddesinin beşinci ve yedinci fıkralarına dayanılarak hazırlanmış bulunan "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Tarafından Ticari ve İktisadi Bütünlük Oluşturan Mahcuzların Satışına İlişkin Yönetmelik"in "Sıra cetveli" başlıklı 26. maddesinde;

" (1) Ticari ve iktisadi bütünlüğün ihale bedelinin dağıtımına esas sıra cetveli, ihale bedelinin alıcı tarafından ödenmesinden sonra Satış Komisyonu tarafından 5411 sayılı Kanuna uygun olarak düzenlenir. Ancak 5411 sayılı Kanunda öncelikli paya sahip olduğu belirtilen alacaklılara önceden ödeme yapılabilir.

(2) İhale bedelinden satış masrafları çıkarıldıktan sonra; satış tarihine kadar tahakkuk etmiş olmak şartıyla, sırasıyla Kurul tarafından ihale bedelinden ödenmesine karar verilmesi halinde bu Yönetmeliğin 25 inci maddesi kapsamındaki geçmiş dönem borçları, kişilerin Devlete ve sosyal güvenlik kuruluşlarına olan 6183 sayılı Kanun kapsamındaki borçları ile GSM imtiyaz sözleşmesinden doğan Hazine payı borçları ödendikten sonra kalan kısım, kişilerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üst kurullara olan borçlarına garameten taksim edilerek ödenir.

(3) 5411 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi kapsamındaki satışlarda sıra cetvelinin düzenlenmesinde anılan madde hükmü de dikkate alınır.

(4) Sıra cetvelinin bir sureti Satış Komisyonu tarafından masrafını veren ilgililere tebliğe çıkarılır ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

(5) Sıra cetveline itiraz süresi 15 gündür. İtiraz süresi, ilan tarihinden itibaren başlar, tebliğ masrafı veren ilgililer hakkında ise itiraz süresi tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

(6) Satış Komisyonu, hak sahiplerine ödeme yapılana kadar nakit ihale bedelini uygun göreceği şekilde nemalandırır." denilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun (BDDK) 09/07/2001 tarih ve 383 sayılı kararı ile temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna (TMSF) devredilen Bayındırbank A.Ş.nin hakim ortakları olan Bayındır Grubuna dahil firmalarla diğer alacaklı 13 kuruluş arasında Bayındır Grubu firmalarının alacaklı kuruluşlara olan borçlarının yeniden yapılandırılması amacıyla 25/10/2002 tarihinde Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi (FYYS), 27/03/2003 ile 12/01/2005 tarihlerinde de Finansal Yeniden Yapılandırma Ek Sözleşmelerinin (FYYES) imzalandığı; Bayındır grubunun içinde bulunduğu finansal kriz nedeniyle faaliyetlerini sağlıklı olarak yürütemeyen Sagra fabrikasının satışının, T.Halk Bankası A.Ş.nin 28/12/2006 tarihinde Sagra Gıda Üretim Paz. A.Ş. ve Birleşim Gıda Paz. A.Ş. firmaları hakkında 23.028.736.-USD'lık ihtiyati haciz uygulaması nedeniyle rızai yoldan yapılmasının imkansız hale geldiği; konunun çözümü amacıyla Alacaklı Bankalar Konsorsiyumu üyelerinin de mutabakatı ile Sagra Gıda Üretim Paz.A.Ş.nin; Ticari İktisadi Bütünlük halinde satışı amacıyla Fon Kurulunun 13/04/2007 tarih ve 2007/165 sayılı kararı ile "…

… Bayındır Grubuna dahil şirketlerden Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerinin uygulanmasına .." karar verilmiş olduğu, şirket hakkında toplam 22.199.443.-YTL borç tutarı üzerinden yasal takip işlemlerine başlandığı, bu kapsamda borçlunun gayrimenkul ve menkul malları ile markalarının haczedildiği; Fon Kurulunun 27/04/2007 tarih ve 2007/183 sayılı kararı ile "…

… Kurumumuz amme borçlusu Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'nin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca haczedilen aktif değerleri ve bu varlıkların mütemmim cüzü niteliğindeki sözleşmeler ile bu sözleşmelerden doğan ancak başlı başına iktisadi değeri olmayanlar da dahil olmak üzere diğer tüm mal, hak ve varlıkların bir araya getirilerek Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün oluşturulmasına ve oluşturulan ticari ve iktisadi bütünlüğün satışına ..."; 31/05/2007 tarih ve 2007/230 sayılı kararı ile, "... 5411 sayılı Bankacılık Kanununun geçici 11. maddesi yollaması ile 4389 sayılı Bankalar Kanununun 15-7/a maddesi ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunun 134. maddesine istinaden Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.'nin temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından devir alınmasına ..." karar verilmiş olduğu; bu aşamada Sagra Ticari Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün muhammen bedelinin belirlenmesine esas olmak üzere, kıymet takdir raporunun hazırlanması konusunda Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin uzman bilirkişi olarak görevlendirildiği, bu şirketin düzenlediği değerleme raporunda Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü kapsamında bulunan varlıkların (gayrimenkul, menkul, marka) ayrı ayrı değer tespitleri yapıldığı gibi ayrıca Ticari ve İktisadi Bütünlük değerinin de belirtildiği; Fon Kurulunun 28/06/2007 tarih ve 2007/282 sayılı kararı ile, "…

… 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 134 üncü maddesi ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Tarafından Ticari ve İktisadi Bütünlük Oluşturan Mahcuzların Satışına İlişkin Yönetmelik kapsamında Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün satışına esas olmak üzere muhammen bedelinin 39.000.000 ABD Doları olarak belirlenmesine ve Satış Komisyonu tarafından hazırlanan satış şartnamesinin onaylanmasına …

…" karar verildiği, hazırlanan satış ilanının 16/07/2007 tarih ve 26584 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığı; ihalenin 25/09/2007 tarihinde gerçekleştirildiği, ihalede en yüksek teklifin 77.050.000.- ABD Doları bedeli ile Sanset Turizm ve Tanıtım A.Ş. tarafından verildiği, ihalenin Fon Kurulu'nun 27/09/2007 tarih ve 2007/488 sayılı kararı ile onaylandığı; ihale alıcısının ünvanlarını Sanset Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş olarak değiştirdiği, ihale bedelinin 16/10/2007 tarihinde ödendiği, aynı gün alıcı ile devir ve teslim anlaşması imzalanarak Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğünün alıcıya devredildiği; bu aşamadan sonra ihale bedelinin alacaklılar arasında paylaştırılmasını teminen hazırlanan sıra cetvelinin, 14/08/2008 tarih ve 26967 sayılı Resmi Gazetede yayımlandığı; davacı Şirket tarafından, Fon kurulunun Sagra Ticari ve İktisadi Bütünlüğü'nün satışına ilişkin ihalenin onaylanmasına ilişkin kararı ile yapılan ihalenin iptali istemiyle Danıştay ve İstanbul İdare Mahkemelerinde dava açıldığı; davaların derdest olduğu; bakılan davanın ise, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunca satışı yapılan Sagra Gıda Üretim Pazarlama San. ve Tic. A.Ş.den alacaklı olduğu iddiasıyla, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Ticari ve İktisadi Bütünlük Satış Komisyonu Başkanlığınca düzenlenen sıra cetvelinin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, satış bedelinin paylaştırılması hakkındaki, 14/08/2008 tarih ve 26967 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan sıra cetvelinin, 6183 sayılı Yasa hükümlerine göre başlatılan takibe ilişkin, kamu tüzel kişiliğini haiz Fon tarafından düzenlenmiş bir idarî işlem olduğu gözetildiğinde; anılan işlemin iptali isteminden doğan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İdare Mahkemesince verilen görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nce verilen 09.06.2009 gün ve E:2009/749, K:2009/1068 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 07.02.2011 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.